

MAGYAR KURIR

A' FELSÉGES CSÁSZÁR ÉS APOSTOLI KIRÁLY KE-
GYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indúlt Bétsből, Pénteken, December 23-dik napján, 1814-dik esztendőben.

Olasz Ország.

Lassanlassan minden szerzetes Rendek visszavitetnek előbbi klastromaikba. E' történt Rómában a' *Camaldulensis* Szerzetes Rendel is, mellynek még életben lévő tagjai a' múlt Nov. 14-dik napján Rómába, a' Sz. Romualdo klastromában nagy pompával bévitettek. *Duca Turlonia* Keresztény kegyességtől ösztönöztetvén, hogy az Istennek szenteltetett helyeket a' megszenteltelenítéstől mególtalmazhassa, azokat nagy summa pénzen megvette, és üresen tartotta; így bánt a' Sz. Romualdo klastromával is, mellyet most a' visszatért Szerzetes Rendnek minden fizetés nélkül visszaadott. A' Camaldulensi Szerzetes Rend (Camaldoli) 967-dik esztendőben, Compomaldoliba Sz. Romualdus által állított fel, a' melly Rend a' Sz. Benedek szerzeményét és reguláit tartja, öltözete fekete alsó hosszú dolmányból áll, a' mellyen fellyül fejr barát tsuklyát visel; szoros törvények alá van vettelve, kemény eledelkkel él, semmi húst vagy húsból valót nem eszik, minden eledelket olajjal kövéritik. Sokan közzülök különös kunyhókban laknak, és remete módjára élnek, ez az oka, hogy ők *Eremitae Camaldulenseseknek* neveztetnek; mások klastromokban is laknak, mellyek részszerint puszta helyeken, reszzerint magas hegyeken épittettek.

A' *Palermóban* Szicilia Országnak fővárosában összevgyült parlamentumnak tagjai leginkább a' finantziális dolgokban foglalatoskodnak, Az A. Parlamentumnak (*Camera d' Comuni*) 4-dik Novemberi gyűlésében *Gróf Buscemi* felállván az ellen panaszolkodott, hogy a' Szicilia Országi armáda igen rossz állapotban legyen, elleuben a' több hivatalbéli személyek rendesen fizettetnek, és jó állapotban vannak. A' kintstárra, és a' hadi dolgokra ügyelő ministerek megszöllittattak, hogy jelentsek ki, mire fordittassanak a' közönséges jövedelmek, és mi az oka, hogy a' hadi seregekre olly kevés tekintet vagyon. A' hadi minister ekként felelt, hogy ő hijjában iparkodik, 's hijjában sürgeti, hogy neki szükséges pénz adattasson az armáda fizetésére, mellyen *Gróf Buscemi* megindulván a' maga panaszát avval fejezte bé, hogy a' hadi seregeket minden Státustisztviselői felett legjobban, 's legrendesebben kell fizetni, és hogy a' katonáknak tsékely zsoldjokat a' polgári tisztviselőknak fizetésekből kell kipotolai, a' melly projectum bé is vétetett, és a' Parlamentum ülése Nov. 7 dik napjáig halasztatott.

A' Fels. Szardiniai királyné *Maria Theresia*, Császárné Eő Felségének kedves testvér nénye még most sem érkezett meg Turinba, és mivel teherben vagyon, nem is reménylik, hogy ezen a' télen oda jöj-

jön, hanem Szardiniába marad — Nehány közönséges ujságlevelék azt hirdelik, hogy *VII-dik Ferdinánd* Spanyol Országi király arra kérte volna a' Sz. Pápát több ízben, hogy *de la Pace* hertzeget adnáki, de kívánsága bé nem tellyesített, és mivel mind *IV-dik Károly* volt Spanyol Királynál, mind a' Királynénál nagy kedvességben áll, nem egy könnyen adatik ki a' most uralkodó Spanyol királynak.

Prussiai birodalom.

A' Fels. Prussziai király azoknak a' Lengyel országi tisztviselőknak okozott kárt, a' kik a' *Tilsiti* békesség után hivataljaiktól megfosztattak, és az akkori Kormányzékától sem hivatalba fel nem vétetődtek, sem semmi fizetést nem vettek, a' mult Novemberben itt Bétsben költ kegyelmes rendelkezéséhez képest kiakarja pótolni; a' melly végre parantsolatot is méltóztatott adni a' Prussziai Státus és finantz Ministernek, *Báró Bülow*nak. Ez a' kegyelmes rendelés így kezdődik: Én már régtől fogva meg vagyok arról győztetve, hogy azok a' Status szolgái, a' kik a' déli's napkeleti Prussziában, és uj Szileziában hivataljaiktól megfosztattak, a' mostani békességnek helyre állittatása után érdemesek arra, hogy ismét hivatalokba tétetődjenek, szenvedett károk kípóltassék, és azoknak a' hivatalbeli személyeknek, a' kik az által engedtetett tartományokban nem születtek, és 1810-dik esztendőben Augustus 1-ső napja előtt a' Prussziai Státusokba vtszszatértek, hátra lévő fizetéseknek felét meg nyerjék.

Villers igen tudós és egész Európában ésméretes ember, a' ki a' néhai Westphaliai Király *Bonaparte Jeromos* uralkodása alatt *Göttingai* Prefessor volt, most pedig, minekutánna a' Hannoverai V. Fejedelemség a' maga törvényes Urának, a' Fels. Angliai királynak vissza adatott, és kiralyságra emeltetett, azon hivataljától megfosztatott. A' mostani Régens Hertzeg nem találván jónak, *Villersnek* Professori

hivatalt adni, hanem a' mennyi fizetése volt a' Westphaliai Királyság alatt, ugyan annyi pensiót t. i. három ezer frankot rendelt nékie, ugy gondolkozván, hogy ő hazájába vissza fog térni. De ő nemcsak nem miveite azt, sőt tovább is *Göttingában* maradt, és tovább is Professori hivatalt kívánt viselni. A' Göttingában való maradást az Angliai Régens Hertzeg néki ugyan megengedte, de a' tanuló ifiuság tanittatását reá nem bizta; mind az által hogy jobban meg ne szomorittassék, a' három ezer frank penzióhoz még ezer frankot ragasztott.

Az ugy nevezett *Allgemeine Zeitung* (közönséges Ujság) jegyzése szerint 1805-dik esztendőben 12 milliom font st. érő Angliai portéka, es napnyugotti Indiai termések hozattak N. Britanniából Német Országba; ellenben Német Országból Angliába semmi sem vitetett. Innen meglehet itélai, melly sok kárt valiótt a' maga kereskedésére nézve. A' Frankfurti és Lipsiai utolsó városok is bizonyoságai lehetnek e' dolognak, a' mellyekben olly számtalan kézmiveket vagy fabricatumokat adtak el az Anglusok, hogy nem 12. milliomra, hanem másfél annyira is tétetődhetik az ő nyereségek. Mellyre nézve reményleni lehet, hogy a' Német Országi uralkodó Fejedelmek jövődében tehetségek szerint segiteni fogják a' honnyi fabrikákat, a' melly által az ő hiv jobbágyaiknak industriája, avagy iparkodása öregbitetni fog. Ennél fogva a' honnyi fabrikákban készített köntösök által, a' felettebb való luxus megszünne, és a' külföldi matériákból készített köntösökért adattatni szokott summa pénz a' hazában maradna.

Frantzia Ország.

A' F. Parlamentum (a' Pairsekből álló gyűllés) a' 3-dik Decemberi ülésben, azon különös Commissiót, melly az Emigranok jöszágának vissza adattatására nézve kineveztetett vala, elővette 's azt végzette, hogy a' *Tarenti* Hertzegnek *Mac-*

donald Marsalnak) projectumát megfogja vizsgálni. Ez a' projectum két tikkelyből állott; 1-ör hogy az Emigransoknak eladatott jószágaik visszaadattatásának, 2-szor hogy azoknak a' hadi tiszteknek fizetések, a' kik az előbbeni uralkodó alatt 500—2000 frankból állott, de a' mostani uralkodó alatt attól megfosztattak, kipótoltassék. Ezen két tárgyról igen fontos és nevezetes oráziót mondott a' nevezett Marsall. Az elsőbb tárgyról, t. i. a' Frantzia Emigransoknak eladatott örökségeikről mondott beszédje következő tárgyakat foglalt magában: Uraim! A' midőn én ezen óráló helybe felállok, nem az a' feltételem, hogy a' kirendelt Commissiónak értelmét gyámolítsam, a' melly Commissiónak én is tagja vagyok, és a' mellyben az én voksom is a' több voksolások közzé számláltatott — Nagy buzgósággal vettem azon intézeteket, a' mellyek a' Deputátusok gyűlésében megmagyaráztattak, és a' mellyeket a' Király számos polgárok javára javasolt, hogy t. i. azok a' még élnemadatott Emigrans jószágok leg ottan vissza adattassanak's birtokába vissza helybeztessenek.

Egyszersmind fájdalommal említettem, hogy ezen törvényes projectum még ekkorig végre nem hajtódott, és hogy ezen szerentsetlen számos emberek még most is nagy nyomorúságba éllyenek, egyszersmind azt is kívántam, mellyet *Gróf Pastoret* mint Referens maga is helybehagyott, hogy a' Király kérettessék meg, hogy a' véle született böltsesség szerint mutasson olly bátorságos eszközöket, a' mellyek által a' finanszia jelenvaló állapotjának kára nélkül az én projectumomat eszközölni lehessen, és senkinek kár és bosszúság ne tétetődjön. Az én kívánságom a' hazának szenvedéseit, és sok érdemes polgárainknak javokat foglalta magában; amazok a' Constitutionális végzés által végre hajtattak, hanem az utolsóbbak a' jelenvaló törvé-

nyes projectum által végbe nem vitetődtek, mivel sohel sem találatik olly eszköz, melly azon nagy villongásnak emlékezetét eltörölhetné, melly az egész Státusnak fundamentomát meg reszketette, a' tulajdonosságot idegen kezekbe jádzott, sok familiákat szellyelszört, és a' Frantzia nemzetben minden jó erzekenységet, nyájasságot, és egymás eránt való bizodalmat előltott.

Uraim! Szabadon kimondom, hogy ez a' törvény projectum soha sem éri el ezt a' kívánatos tzelt, és ha nékem mint katonának, szabadon ki lehet mondani, a' Deputátusok gyűlésében kezdődött és az egész Frantzia Országban kiterjedett vizsgálódások ettől a' tzeltől minket távolabb vetettek. Hát mit kellett volna mivelni, hogy ahöz közelebb érhetünk volna. Két egymással ellenkező utat kellett volna keresni. Elsőben azoknak a' familiáknak örökségeikre sequestrumot tenni, mellyek még a' Kormányzék kezei között voltak, a' törvény is azt rendeli; így nem lett volna szükséges azokra nézve egymással vetélkedni; az igaz ügy maga mellett szóllott, szembe ötlőhetőképén világos volt, hogy mivel semmi okok nem voltak a' Confiscatióra és sequestrumra, ezeknek mindjárt azon napon meg kellett volna szünni, mihelyt azoknak maradéki hazájoknak kebelébe visszatértek. A' második végről, mellyet mivelni kellett volna, a' törvény projectumban nem is említettik, de a' töböltességtektől váratik, az emberi erzekenység, a' természeti igazság, Frantzia Országának böldsága, és a' királyának kívánsága is azt hozták magokkal, hogy a' hazának minden sebei begyógyittassanak, azon sebei mellyek a' gondolatlan beszédek által felszakasztattak.

Azt lehetne gondolni, hogy néhány személyeknek titkos szándékok van ebbe

a' sebbe mérget önteni, ha tudva nem volna, hogy a' szakadás lelke a' leg tisztább szívű embert is megtántorithattya — Midőn a' Sz. Lajos maradéki eljöttek, az egész Frantzia Ország virággal volt bé hintve, most pedig minden helyeken gyászba borított emlékeztető jelek találhatnak, mellyek a' mi polgári villongásunknak bizonyosságai voltak; de hol is találhatik a' mi hosszúas inségünk után egy olly hely, melly számot ne tartana a' mi szomorú becsületünkre. Illyenképen minden nap attól félhetünk, hogy újabb bajba esünk a' miatt, a' mit az előtt való napon magunk okoztunk magunknak.,

„Bizonyára, sok milliomok találhatnak, a' kik nemzeti jószágokat vévén magoknak, most a' jelenvaló rendelkezésktől félnek, mellyet sokan ki is terjeszteni igyekeznek, és mintha önként akarnának jussaikról lemondani, azon nagyon örvendettek. Arval a' képzelt reménységgel hizelkedtenek magoknak, hogy azon nyughatatlanságok által, mellyet másoknak szivekbe önteni igyekeztek, újabb akadályt okoznak a' tulajdonosságuk vissza nyeresében, a' melly akadályt a' legböltsebb kormányzók sem tudott elhárítani.

„Hogyan? Hirtelen való szerentsétlenségeknek tanubizonyosságai nem tanították é ő magokat azon a' nagy változáson való tsudálkozásra, és nem vizgálták é meg annak okait? Talán ugyan nem tudják, hogy sem a' Constitutziók, sem a' törvények, sem az ármádák meg nem szabadithatták a' kormányzókakat a' társaságoknak közhasznaitól. Nem tudják é, hogy ha ezek a' hasznok veszedelemben forognak, legelsőben is a' Kormányzók lakolnak meg azokért.,

Köszönnyük meg az egeknek, hogy végtére a' nagyra vágyódásnak örvénye azon

szentséges törvényesség által létöltetett, melly a' királyi székhöz való közelítést megszokta akadályoztatni. De ennek a' nagy és az omladványok közt sietséggel felépített alkotmánynak fundamentomos részeit hasznok, és jó hajlandóságok, által kell megerősíteni. Mennyi nem találhatik azon törvényben, mellyet minékünk meg kell magyaráznunk, de a' mellyeket mi nagy nem tudunk vagy elfelejtettünk. Adjátok vissza azokat az elnem adatott jószágokat, a' mellyek tsak nem egészen a' Status leg első familiáitól vették eredeteket. Ugy de miként fog azoknak dolgok lenni, mellyek az ő eredeteket az ármádától vették, a' nélkül hogy az udvar hatalmának és kedvezőségének köszönhetnék? Miként lesznek azoknak dolgok, a' kik a' Monárka szerentsétlenségében részesülvén a' hazájokba való vissza térésre semmi reménységek nem lehet? és a' kik az ő kevés tehetségeknak maradványait minden esztendőben idegen kezekbe menni szemlélik.

Számos esztendőktől fogva önkényen való számkivetésben éltenek ezek az emberek, a' kiknek első jussok volt volna az ő kedvekért hozatott törvény szerint a' magok örökségeiknek vissza kívánására, de úgy el kellett volna hagyni szerentsétlenségeknak okát. Hát meg fognak é azért büntettetni, hogy ők azt nem mivelték? Nem, Uraim! a' nemzetnek nagy lelkűsége, azokat a' szerentsétlenségeket, mellyeket mi szenvedtünk, méltó tekintetben fogja venni, és éppen olly nagy mértékben közli velünk, mint a' mennyiben volt a' mi tehetségünk. Erössen azt hiszem, és okom is van annak bivesére, és ha mi mindnyájan azon érzékenység által lelkesítettünk, a' minthogy nem is kétlem, ez a' gyűllés addig el nem végződik, míg a' Monarkának, és Frantzia Országának szerentséjek meg nem határozatnak.

Uraim! lehetséges-e, hogy ezek a hatalmas isditó okok mind a milylyenek a Frantziák közt felállított közönséges békeség, 12 milliion frankból álló kipótoló summa csak egy szempillantásig is akadályoztathassa ezt a tárgyat, ne hídje Kigyelmetek Uraim! hogy én ezen summával, tsupán a' betsületnek tartozó adósságomat lefizetném egészen; más is van olyan, melly az én szívemnek nem kevésbe drága, a' Király szívének nem kevésbe betses, és nem kevésbe fontos a' Frantzia Ország nyugodalmára nézve. Ezt a' szent adósságot, melly ezer tsatázásokban kiomlott vérrel vétetődött meg, az elfelejtette, a' ki uralkodásának utolsó napjaiban talán azt akarta hogy minden ennek fenntartására intézett eszközök vele együtt leromoljanak. Szükség-e az Uraknak meg mondani, hogy az Urak figyelmetességét az ármádiának tartozó dotatiákra avagy ajándékozásokra vezetni akarom?

En ezt a' kétfős projectumot akkor fogom megmagyarázni midőn Kigyelmetek a' jelenvaló törvényt meghatározzák. Ugy hiszem, hogy én tartoztam erről Kigyelmeteket tudósítani, és azt is hiszem, hogy én meglehetősen szorosan számba vettem mind azt a' summát, melly szükséges az eladott jószágok interessének kitudására; mind azokat a' summákat, mellyek az ármádának adatott ajándékoknak kifizetésére szükségesek lesznek, ez a' summa ötszáz franktól két ezerig alig megyen feljebb.

Azok a' hadi emberek; a' kiknek kedvéért ezt mivelni kell, az ő megtsonkított tagjaikat nagy büszkeséggel fogják bajtársaiknak mutogatni, és a' Monarkának adakozó kegyességét, és a' hazának hálátosságát.

Távozzon el tőlem az a' gondolat, hogy én a' közönséges terhet akarnám a'

dotatiók, avagy ajándékozások által szaporítani. én nem a' magam, hanem minden bajtásaimnak nevekben szöllok, mindnyáján just tartanak velem együtt arra, hogy a' derék vitézek megjutalmaztassanak; de egy sem kívánnya közzülök, hogy azon megjutalmaztatás az ő érdemeiknél nagyobb mértékben legyen.

Nem minket illet a' mi volt szerentségnkről való emlékezet; szerentsések fogunk lenni, ha a' király, és az ő szerentsétlenségének részesülői, ha a' mi hoszszas, és emlékezetes erőlködésünknek részesi semmi ellen nem panaszkodnak, semmi nélkül szükölködni nem fognak. Szerentsések fogunk lenni, ha mi a' mi őseinkkel a' hadi mesterségben, az ezzel keresett dicsőségben velük egyenlők leszünk; ha mi őket meg ölelhetyük, a' mint a' mi atyáink, kiknek méltó maradéki mi vagyunk, ha a' mi és tartományaink tsendeségben, 's városaink, minden politika villongás nélkül megszabadúlnak, és ha a' király elcsúsz tsupán olyan Frantziák állittatnak, a' kik a' jelenvalóval megelégesznek, a' kik az elmúltakat elfelejtik, a' kik a' jövőnkéről legnagyobb reménységgel vannak, és ha mi is el fogunk azokról felejtkezni, végtére hogy ha azok a' nemzetek a' mi beszédinkből is el fognak enyészni, a' mellyek mi nekünk olly sok gonoszt okoztak.

Uraim! Ezekben foglaltatik a' mi legforróbb kívánságunk; reménylen, hogy az Urak is ezt kívánják, és mivel erről meg vagyok győzöttetve, bátorkodtam egy olly munkát, melly engemet nem illet, magamra vállalni. Szerentsém legyen ezen tárgyat egy másgyűlésben Kigyelmetek eleibe terjeszteni, 's akkor osztan az őszvevetésnek szoros voltát, és azoknak az eszközöknek betsit meghatározni, a' mellyeket én ezen költségre nézve projectáltam. És ha az Urak ezen projectumot segélleni, és a'

Királyhoz illendőnek lenni gondolják, a' nemzet örök háláadással fog az Uraknak tartozni, ha Kigyelmetek a' ditsósság és szerentséllenség, az igazság és nagy lelkiesség, a' Státus tsendessége, és a' Monarka szerentséje közt való egyességet megfogják esmérni.

Nagy Britannia.

A' F. Parlamentumnak 26-dik Novemberi gyűlésében *Lord Donoughmore* olly jelentést tett, hogy ő a' December 1-ső napján tartatandó gyűlésben Európa ügyére nézve, a' melly miatt ő nagy nyughatatlanságban vagyok, beszédet fog tartani. De azon napon, a' mellyet ő meghatározott, olly kevés Lordok jelentek meg a' Parlamentum gyűlésében, hogy a' nevezett Lord tanácsosnak nem tartotta egy olly fontos tárgyat elővenni, mint a' milyen az ő értelmé szerint lett volna, és a' mellynek fundamentuma a' Bécsi Congressusban folyó dolgok és alkudozások voltak. Mind azáltal hogy a' jelen volt Lordokat arról meggyőzze, hogy ő nem hirtelenkedett, és hogy az előfordulandó tárgyat illendőképen megfontolta, és a' Parlamentumnak figyelmetességét is igen fontos tárgyra akarta vonni, kötelességének tartotta azt rövideden elő beszélni, hogy megmutassa, hogy azokat szükség legyen a' Régens Hertzeg eleibe terjeszteni. Megmagyarázta a' nevezett Lord, hogy az ő feltétele a' volt, hogy Eő Kir. Hertzegségének eleibe terjesztődjön, melly kedves dolog lett volna a' Parlamentumra nézve, ha Eő Kir. Hertzegségétől valóságos magyarázatot kaphatott volna, hogy N. Britannianak sem hadi erejé, sem segedelem kútfejei nem voltak arra intéztetve, hogy

Norvégia le nyomattasson, és hogy azon derek nép nem tulajdoníthatya az Angliai hajó seregeknek, hogy a' maga mástól való nem függésétől megfosztatott.

Azt is meg akarta mutatni, hogy Angliának a' Szitziliai és Nápolyi királyokkal való alkudozása nem olly szenvedhetetlen, és ellenkező legyen, mint a' mint azt a' Publíkum közönségesen tartja és hiszi, hogy tudni illik az a' segedelem pénz, mellyet mi annak a' hatalmasságnak adunk, eszközt és alkalmatosságot szolgáltatott volna azoknak az örökségeknek megtámadására, a' mellyekért való kézességet mi magunkra válaltuk.

Hogy a' Bécsi Congressuson lévő ministeriök Eő Kir. Hertzegségétől arra parantsolatot vett, hogy semmi esetre meg ne egyezzen abban, melly Szakszonianak megmaradásával, és uralkodó Fejedelmének további uralkodásával ellenkezik, bizonyosan elhiszem. — Hogy ő parantsolatot vett arra, hogy Lengyel Országának mástól való nem függését, és egészségét védelmezze, a' melly Ország t. i. Frantzia Országának, vagy más Európai hatalmasságnak megtámadása ellen óltalom bástya gyanánt van, végtére, hogy ő parantsolatot vett arra, hogy a' maga figyelmetességét Hannoveranak megnagyobbíttatásáért a' politicának és igazságnak principiumaitól el ne engedje vonatni, mivel azon gyenge Státusnak megöregbitése elégtelen lenne a' maga erejével való védelmezésére, és hogy legbátorságosabb eszköz lehetne N. Britannianak mint főhatalomnak minden száraz Európai háborúktól való megmentésére.

(A' többi következik).

Dec. 21-dik napján adtak 100 Forint Huszas penzért 264 forintot Váltáztzedlában. Egy Cs. aranyért 12 forintot 12 krt.

Honnyi Levelek, Tudósítások, és Egyebek.

Nró. 46.

A' Magyar Kurir 51-dik darabjához.

B é t s.

A' Fels. Orosz Császárné, *Elisabetha Alexandrina* (született Bádeni hertzeg asszony) *I. Sándor* Orosz Császárnak hitestársa, a' Bétsi Invalidusoknak házáat meglátogatta, 's annak aranypénzben 100 aranyat küldött ajándékba, olly rendeléssel, hogy az arra ügyelő Commissió, azon summát, a' maga jó tettzése szerént, az ott lévő invalidus katonák közt osztsa fel, a' melly rendelés végbe is vitetődött.

A' Fels. Bavarai Királyné, a' Bétsi Aug. Confessiót tartó Gyülekezet 2-dik Predikátorának, *Glatz Jákob* Egyházi Tanácsos tudós Hazánkfiának, azon munkájára nézve, mellyet ezen tzim alatt *Beyspiele von Leidenden, und Unglücklichen* az az a' *Szenvedő és szerentsetlen embereknek példája*, egy szép arany piksist küldött ajándékba, mellyhez illy bizelkető levelet ragasztani méltóztatott. *Egyházi Tanácsos Uram Glatz!* Nagy örömmel megbizonyítom Kigyelmednek, a' nekem küldött munkájért, ezen itt küldött emlékeztető jel által az én köszönetemet. Azon munkájának, mellyet illy tzim alatt kiadni szándékozik, *Andachtsbuch für gebildete Familien*, az az, a' *pallérozott Familiáknak való könyörgéses könyv*, rém nézve, egy új kedves tanubizonyysága a' Kigyelmed munkás iparkodásának. Arra való nézve engedelmet adok Kigyelmednek arra, hogy az én nevemet, két nyomtatványra az előfizetők közzé fel jegyezze. Egyébaránt az én Kigyelmed eránt való jó akaratomnak tanubizonyyságot fogadja el,

a' mellyel maradok Kigyelmednek jóakarója *Karolina*, Bétsben, Dec. 20-dik napján, 1814-dik esztendőben,

Magyar Ország.

A' *Ludovika* nevet viselő Magyar Országgi katona Akadémiának számára ígért tíz ezer forintokat, nagy méltóságú Monyorokereki Gróf *Erdödi József* Eö Excellentiája, a' Fels. Kir. Udvari Magyar Kancelláriának fő Kancelláriusa, hasonlóképen Tek. Boros-Jenői *Tisza László* Ur, a' Fels. Kir. Táblának Assessora, ugyan az általa ígirt tíz ezer forintoknak lefizetésére magát le kötelezte.

Tek. és Tudós Hazánkfia *Varga Márton* Ur, a' ki a' Nagy Váradi és Györi Kir. Akadémiákban számos esztenkőkig a' természeti tudományt, és a' mezsei Gazdaságot ditséretessen, 's hasznosan tanította, és a' természeti Tudománynak részeit három kötetben magyar nyelven is ki adta, most, mint theoreticus és practicus gazda, a' Zirczi, és az evvel egyesült Pilisi 's Pasztohai Apáturságok jószágainak Igazgatójává tétetett.

Ungvárról Dec. 7-dik napján 1814-dik esztendőben.

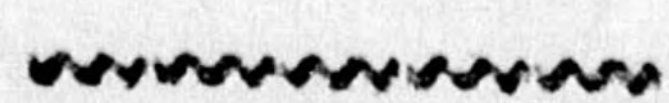
Régen, és ohajtva várom azt a' szempillantatot, hogy valami ujsággal kedveskedjem a' Magyar Kurir Kiadóinak: de semmi ujságunk nints, vagy igazábban szólván, semmi jó ujságunk nints: mert az

aratás a' mi Megyéinkbek olly vékony volt, hogy sok Mezei Gazdáknak alig adta meg az elvetett magot. Azért a' gabonának az ára aratás után is September, és October havában csak az volt, a' melly az aratás előtt; tudai illik a' Rosnak, és Kukuritzának köble (két Posonyi Mérő) 11, 13, a' Buzának 14, 15, az árpának 8, 9, a' Zabnak 3, 4, forint: de már most Mindszent naptól fogva a' Rosnak, és Kukuritzának köble 18, 20, a' Buzának 25, 28; az árpának 13, 14, a' Zabnak 5, 6. forintra felugrott.

A' Szüretnek majd hire sem volt; mert a' szőlős Gazdák csak puttonokban hordták haza a' termést. A' Szerednyei hegyen még páasztort sem fogattak volt, és sok Uraságok feléje sem mentek a' szüretnek.

Azért is leg rosszabb bornak is ittéje 36 xr; a' jobbnak 48 xr; a' Sernek 10, xr; a' Ros Pályinkának, 1 f. 12, xr; Szilva Pályinkának 2 f; Egyéb éránt földi alma, kender, köles, és széna bőven termett, kukoritza is elég van, de hibás, mert helyre nem érhetett; gyümölcs pedig igen kevés volt, és az is csak helyenként.

Most pediglen az időnek járása igen gyönyörű, egész November, szép és száraz idővel járt, a' honnét az őszi vetések igen szépek, és nagy reménységet nyujtanak a' jövendőre.

A' Váczi Siket Némak Institutámának küldetett jótéteményeknek további folytatása: —

N. Nograd Vármegye küldött 18 f. 48 kr. — A' Temesvári Püspök Eő Excellentiája Avakumovich István 149 for. 43 kr. — Esszeg Sz. Kir. város 89 for. 39 kr. — Kassa Sz. K. Város 73 for. 24 kr. — N.

Somogy Vármegye 36 f. — a' Vadkerti Plebanus és Vice-Esperest 8 for. 36 kr.; egy nevezetni nem akaró Jóltévő a' szegények Institutának erszenyével való collecta által 16 for. 25 kr.; Galanthai Gróf Eszterházi László Rosnyai Püspök Eő Nagysága 36 for. 3 kr., N. Krassó Vármegye 30 for. — N. Békés Vármegye azon megyebeli Papoktól 85 for. — N. Gömör és Kishont egyesült Vármegyék 11 for. 23 kr. — a' Komaromi Sz. K. város A. C. valló Ekklesia 10 for. 3 kr. Püspök Arady testalt 83 for. 43 kr. — Néhai *Vilt József* Győri Püspök a' megyéjében való gyűjteményből 40 for. — pensionatus Cs. K. Kapitány, és Pétervárad Postamester testalt 140 for. 15 kr. — *Morics Fridrik* Német Oravitzai Esperest 108 for. 45 kr. — néhány N. Honti Evang. Ekklesiák 31 for. 25 kr. — Soprony Sz. Kir. városban testáltak némellyek 64 f. — a' Szerim Vármegye gyűjteményből 344 for. 40 kr.

Az 1814-dik eszeendőben.

Sóber János Posonyi Prépost testalt 4 for. — a' Sz. Fehérvári Evang. Ekklesia 6 for. 33 kr. — Paisz Ferentz Etyeki Plebanus 200 for. — Avakumovich István Temesvári Püspök Eő Excellentiája a' maga megyéjében való gyűjteményből 126 for. 54 kr. — F. F. *Theszarovich Gábor* N. Váradi Plébánus, és V. Esperest 15 for. — A' Pinkafeldi és Neuhausi Evang. Ekklesiák 10 for. — a' Váczi Püspöki Megye 289 for. — *Kumanovich Mihály* Pómázi Parochus testalt 5 for. — *Kassa* Sz. Kir Város 3 for. — A' Bernsteinai Gyülekezet Vas Vármegyében 7. for. — a' Komárom Sz. K. Városi Evang. Ekklesia 14 for. — a' N. Váradi kerület N. Bihar Vármegyében 100 for. N. Borsod Vármegye gyűjteményből 18 for. 22 kr. N. Baranya Vármegye 127 for. 37. kr. 's a' t.